

Vad innebär de nya certifieringsreglerna för betongtillverkarna och ytterst för kvaliteten?

CBI Intressentförenings höstmöte

2013-11-07

Elisabeth Helsing

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

Om man tolkar frågan ordagrant....

Inte speciellt mycket eftersom
betongmassa inte kan CE-märkas!

Men det kan de flesta delmaterialen,
och mycket annat.....

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

Vad beror detta på?

Det är inte möjligt att CE-märka byggprodukter direkt mot förordningen, enbart mot **tekniska specifikationer**:

- harmoniserad standard
- europeiskt tekniskt bedömningsdokument

som ska vara offentliggjorda i EUs officiella tidning.

Vilka harmoniserade standarder som finns framgår av Kommissionens information NANDO

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>

(Hittas också via Boverkets hemsida om CPR)

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP group

Exempel på betongrelaterade produkter som kan CE-märkas

- *Delmaterial till betong*
 - Olika typer av cement
 - Tillsatsmaterial (flygaska, silikastoft, masugnsslagg)
 - Tillsatsmedel till betong
 - Ballast, filler, pigment
 - Stål- och polymerfibrer'
- *Specificerade förtillverkade betongprodukter ;*
Pålar, balkar, pelare, broelement, håldäckselement, bjälklagselement, kulvertelement, master, stolpar, trappor etc
- *Samt bl.a. betongreparationsprodukter, lättbetongprodukter, betongtakpannor, fibercementprodukter, kabelrör, markplattor och betonggatsten, avloppsrör, terazzo-plattor*

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP group

Men alla produkter kan inte CE-märkas t.ex.

- **Färsk betong**
- **Förtillverkade betongelement eller betongprodukter som inte täcks in av någon harmoniserad standard**
- **Armering** (finns mandat och ZA-bilaga, men standarden är inte godkänd som harmoniserad – än!)

Och i vissa fall kan en produkt CE-märkas – men vissa egenskaper ingår inte i CE-märkningen.

Då gäller annan typ av certifiering

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP group

Vad innebär CE-märkningen?

- Markerar att tillverkaren ansvarar för att produkten stämmer med deklarerade prestanda
- Inte ett kvalitets eller godkännandemärke
- Användaren ska genom att jämföra det som står på deklARATIONEN med vad som krävs enligt gällande nationella regler kunna avgöra om produkten duger för den aktuella tillämpningen

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP group

CE-märkning och prestandadeklaration

Om det finns det en harmoniserad standard eller en europeisk tekniskbedömning , ETA, för produkten, så ska **tillverkaren**

- upprätta en prestandadeklaration och CE-märka produkten
- Produktens egenskaper ska stämma överens med deklarerade prestanda
- Egenskaperna ska ha kontrollerats på det sätt som standarden anger och med det bestyrkandesystem som bestämts inom EU för produkten i fråga

Krav på prestandadeklaration gäller även redan CE-märkta byggprodukter!

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

I CPR bilaga III finns en mall för prestandadeklarationen

Deklarationen ska bl.a. innehålla:

- Identifiering av produkt, tillverkare, tredjepartsorgan
- Produktens avsedda användning i enlighet med den tillämpliga tekniska specifikationen
- Vilket system för bedömning och fortlöpande kontroll som tillämpats
- Minst en av de relevanta grundläggande egenskaperna ska redovisas
- Tillverkaren kan i vissa fall ange NPD – no performance determined

Ska vara på svenska i Sverige

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP group

Deklarering av bärförmåga när den bestäms genom beräkning

Är inte helt trivialt - tre olika metoder kan användas.

- 1) Ingen bärförmåga anges. Produkten beskrivs så väl att bärförmågan kan beräknas. (*Materialegenskaper och geometri*)
- 2) Fullständig deklARATION, inkl. bärförmåga beräknad enligt eurokoderna med angivande av alla nationella val.
- 3) Deklaration av att produkten överensstämmer med en given teknisk specifikation. (*Beräkningen har gjorts av någon annan än tillverkaren eller av tillverkaren men utanför CE-märkningen.*)

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

Hur ska en tillverkare veta vilka egenskaper som måste deklarerars i ett land?

- Varje land ska ha en utsedd ***kontaktpunkt***
- Kontaktpunkten ska ha koll på vilka krav som gäller i landet
- Boverket är kontaktpunkt i Sverige

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP group

Vad gäller efter 1 juli 2013?

- En produkt som kan CE-märkas får inte saluföras om den inte är CE-märkt
- Dock gäller eventuell övergångstid enligt tillämplig standard
- Produkter CE-märkta enligt byggproduktdirektivet ska också ha prestandadeklaration enligt CPR

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP Group

Vad gör man om man inte litar på CE-märkningen

- Produkten inte har den prestanda som deklarerats
- Produkten har den prestanda som deklarerats men innebär ändå en säkerhetsrisk
- Produktens prestanda ifrågasätts inte men CE-märkningen uppfyller inte de formella kraven

Då anmäler man saken till det nationella
marknadskontrollorganet som är

Boverket som ska utreda saken.

Vilka åtgärder som vidtas beror på hur allvarligt felet är och om mer än en tillverkare och mer än ett land berörs

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP Group

Vilka riskfaktorer finns?

- Okunnighet bland användare om hur systemet ska fungera
- Övertro på CE-märkningen, att det innebär ett godkännande av produkten
- Att produkter som CE-märkts för användning i ett annat land, och inte uppfyller svenska krav, används
- Att byggherrar/användarna inte är medvetna om att de har ansvar för att en produkt med tillräcklig prestanda används
- Oklarhet om vem som ansvarar för bärförmågeberäkningar

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

part of the
SP group

Botemedel

information

information

information

Information

information

information

Swedish Cement and
Concrete Research Institute

